

Psychopatologia II

Psychopathology II

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok III/ Semestr VI
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Kierunkowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	-
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	45	24	4	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	45	24			
Praca własna studenta	45	66			
Ogółem	100	100			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą istoty normy i patologii, różnicowania stanów normatywnych (żałoby, kryzysu sytuacyjnego, rozwojowego, konflikty) od możliwych w ich następstwie zaburzeń, mechanizmów regulacyjnych funkcji psychicznych i ich zaburzeń (poznawczych, emocjonalnych, motywacyjno- popędowych, charakterologicznych) i podstawowych typów zaburzeń psychicznych.
2.	Wskazanie na możliwość wykorzystania różnych koncepcji teoretycznych w wyjaśnianiu patomechanizmów różnych form zaburzeń psychicznych oraz na możliwości wykorzystania dostępnych źródeł teoretycznych i systemów klasyfikacji zaburzeń w diagnostyce klinicznej.
3.	Przybliżenie istotnych kwestii dotyczących kompetencji psychologa w relacji do osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego, z wysokim ryzykiem wykluczenia społecznego.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna podstawowe mechanizmy funkcjonowania człowieka w normie i patologii, ze szczególnym uwzględnieniem procesów psychopatologicznych w zróżnicowanych obszarach funkcjonowania.	Ps_WG05_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student zna i rozumie różne typy zaburzeń, np. emocjonalnych, osobowości, popędowo-motywacyjnych, a także wybranych chorób psychicznych (np. schizofrenia, zespół maniako-depresyjny, depresja, zespoły otepienne), ich etiologię i symptomatologię	Ps_WG11_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W3	Student zna i rozumie współczesne klasyfikacje diagnostyczne zaburzeń psychicznych.	Ps_WG09_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).

UMIĘJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi rozróżnić zachowania psychopatologiczne od zachowań będących w obrębie normy psychologicznej oraz wskazywać na czynniki i procesy etiologiczne zaburzeń psychicznych zachodzące w różnych kontekstach, obszarach funkcjonowania i stadiach rozwojowych.	Ps_UW03_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu interpretacji).
U2	Student potrafi określić specyfikę symptomów poznawczych, emocjonalnych, motywacyjno-popędowych i charakterologicznych zróżnicowanych zaburzeń psychicznych.	Ps_UW02_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu interpretacji).
U3	Student potrafi opisać i argumentować rolę psychologa w interdyscyplinarnej diagnozie i leczeniu zaburzeń psychicznych.	Ps_UK01_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu interpretacji).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do rzetelnego i odpowiedzialnego wykorzystywania wiedzy z zakresu psychopatologii w praktyce klinicznej, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń w możliwości wnioskowania na podstawie typowych metod diagnostycznych oraz zakresu obowiązków i kompetencji psychologa.	Ps_KO01_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K2	Student jest gotów do wrażliwego podejścia wobec osób ujawniających różne typy zaburzeń psychicznych i różne formy nieprzystosowania społecznego.	Ps_KO02_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K3	Student jest gotów do wykorzystywania aktualnej wiedzy z zakresu psychopatologii w procesie diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych, uwzględniając wyniki badań empirycznych jako kluczowe źródło informacji.	Ps_KK02_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Klasyfikacja zaburzeń psychicznych – zaawansowane zagadnienia. Trafność i rzetelność systemu DSM/ICD. Dane epidemiologiczne i współwystępowanie zaburzeń psychicznych – krytyczna analiza koncepcji w kontekście systemów klasyfikacyjnych. Transdiagnostyczny system klasyfikacji i diagnozy zaburzeń psychicznych – współczesne perspektywy.	4	2
2.	Trauma psychologiczna. Neurobiologia PTSD – zmiany w funkcjonowaniu ciała migdałowatego, osi podwzgórze-przysadka-nadnercza, przetwarzaniu sygnałów zagrożenia. Poznawcza analiza procesów uczenia się w PTSD. Perspektywa <i>inhibitory learning</i> w kontekście terapii ekspozycji PTSD. Koncepcja urazu moralnego w PTSD.	4	2
3.	Zaburzenia afektywne. Rola dopaminy w depresji – krytyczna analiza modelu. Depresja atypowa, melancholiczna, lekoodporna. Poznawcze korelaty depresji – ruminacja, przetwarzanie informacji afektywnych, zaburzenia pamięci epizodycznej. Międzykulturowe zróżnicowane zaburzeń depresyjnych. Etiologia zaburzenia afektywnego dwubiegunowego – perspektywa rozwojowa.	4	2
4.	Lęk i zaburzenia lękowe. Integracja danych epidemiologicznych i markerów genetycznych zaburzeń lękowych. Neuropsychologia lęku, uczenia się reakcji lękowych i procesu wygaszania – współczesne rozumienie. Stymulacja obszarów mózgowych jako forma terapii lęku – dostępne badania.	4	2
5.	Lęk o zdrowie (<i>health anxiety</i>) i zaburzenia psychosomatyczne. Współczesna klasyfikacja diagnostyczna. Fenomenologia i charakterystyki zaburzeń psychosomatycznych. Model etiologiczny. Psychoterapia zaburzeń psychosomatycznych – przegląd dostępnych danych.	4	2
6.	Zaburzenia psychotyczne. Model kontinuum. Perspektywa neurorozwojowa, koncepcja wrażliwości na psychozę. Zaburzenia psychotyczne a funkcjonowanie psychologiczne i społeczne – dostępne dane. Objawy pozytywne schizofrenii – badania interdyscyplinarne z zakresu fenomenologii i neuropsychologii. Psychoterapia halucynacji słuchowych („głosów”) w zaburzeniach psychotycznych – współczesne podejścia.	4	2
7.	Psychopatologia dzieci i młodzieży – podstawowe koncepcje. Manifestacje zaburzeń psychicznych w dzieciństwie i adolescencji. Trauma wczesnodziecięca jako czynnik ryzyka psychopatologii – krytyczna analiza danych. Psychopatologia w dzieciństwie i adolescencji jako korelat poziomu funkcjonowania w dorosłości – badania empiryczne. Psychoterapia i farmakoterapia dzieci i młodzieży.	5	3
8.	Dysforia płciowa – współczesne perspektywy. Dysforia płciowa i zaburzenia tożsamości płciowej w systemach DSM/ICD. Neuropsychologia i etiologia rozwojowa dysforii płciowej. Rola afirmującej opieki zdrowotnej w funkcjonowaniu i zdrowiu osób transpłciowych – przegląd badań. Współwystępowanie zaburzeń ze spektrum autyzmu i dysforii płciowej.	5	3
9.	Zaburzenia neurorozwojowe. Kontinuum autystycznego fenotypu-autyzmu. Symptomatologia i fenomenologia autyzmu u kobiet – współczesne perspektywy. Pomoc psychologiczna dla osób na spektrum autyzmu – krytyczna analiza założeń, kontrowersji, dostępnych rozwiązań. Neurobiologia autyzmu i ADHD. ADHD u osób dorosłych – symptomatologia, możliwości pomocy psychologicznej i farmakoterapii.	5	3
10.	Zaburzenia osobowości. Alternatywne modele diagnozy. Złożone PTSD (CPTSD) i zaburzenia osobowości – model kontinuum. Psychoterapia poznawczo-behawioralna trzeciej fali i długoterminowe podejścia psychodynamiczne w leczeniu zaburzeń osobowości – krytyczna analiza danych. Zaburzenia osobowości w perspektywie	5	3

rozwojowej – okres adolescencji, dorosłości, późnego wieku.		
Razem	45	24

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, analiza przypadków i przykładów, dyskusja.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Wykład
Egzamin pisemny	100
Razem	10100

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Oznaczenie czynności (wpisać TAK lub NIE)	Szacowana liczba godzin	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	TAK	25	46
2.	Przygotowanie do egzaminu	TAK	20	20
Razem			45	66

Literatura obowiązkowa

1.	Butcher, J. N., Hooley, J. M., Mineka, S. (2017). <i>Psychologia zaburzeń: DSM-5</i> . Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2.	Rosenhan, D. L., Seligman, M. E. P., Walker, E. F. (2017). <i>Psychopatologia</i> . Zysk i S-ka Wydawnictwo.
3.	American Psychiatric Association (2014). DSM-5.

Literatura uzupełniająca

1.	Jarema, M. (2016). <i>Psychiatria: Podręcznik dla studentów medycyny</i> . Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
2.	Wolańczyk, T., Janas-Kozik, M. (2021). <i>Psychiatria dzieci i młodzieży. 1</i> . Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
3.	Cosci, F., & Fava, G. A. (2016). The clinical inadequacy of the DSM-5 classification of somatic symptom and related disorders: an alternative trans-diagnostic model. <i>CNS Spectrums</i> , 21(4), 310-317.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	